Michal Ježík, Veľké Rovné / r. 1988

Vrakovišťe

A oni pritvrdili! Technickou kontrolou je zázrak prejsť. pre mňa samozrejme, lebo kto by kúpil prerobené z Nemecka?, a tu má zrkadlové fólie a čačky a hračky pre deti. No ja! jedine! Hlavne že to beží a dá sa rýchlo dostať na druhý okraj krajiny a švihom do lesa s nejakou tou holčinkou vyrehotanou keď sa pýta na pána Mozarta a ja že klídek to je trúbka pána Hummelda. Stačí...stačí...viac netreba, ja som skromný chlapec predsa, dedina a tak, a tá technická sa nejak spraví a prižmúrime oko pán kontrolór, tam Vám to leží pod palubovkou, alebo v kastlíku...dnes už nestačí desinka...20-30, 40!! Inflácia je strašná vec. Dva roky a šupito presto zase do toho! Len tentokrát to chcem inak, chcem cenu! Som predsa stály zákazník... Nenechám sa zdierať, autu predsa nič vážne nie je. Začnem vymýšľať ako a kde...práve tak vznikajú problémy. Bývalý švagor má vždy dobrý kontakt a tam zaručene uspejem, mladík cez deň ukladá mŕtvoly do voza a po večeroch takto... večer zaviezť auto, kľúče mrsknúť do schránky, kastlík 110 + veľký papier a ráno bude telefón, že všetko ok. To je plán A. Všetko mi to vychádza ako sa veziem nočnou mhd do postele, utrápené tváre majú iba spolucestujúci. Robota, noc, práca...pláca raz bude, nemajte obavy chlapi ženy. Oprem si hlavu o studené sklo v ktorom vidím odrazy ich očí a kúsok seba. Tie oči majú hĺbku a sú potemnelé, v dušiach majú žiaru a dobre ukrytú, tak to má byť, pred svetom sa zatajiť je dobrá voľba, myslím voľba na seba. Vonku blikajú neóny a mne zas ide mi na mozog tá laň, čo sa bojí a pritom tajne zbožňuje. Musím ťa nájsť! a nájdem. Viem na ktorom sídlisku, pobehať vchody bude hračka. Na ten kúsok od cigariet si naškrábala zvláštne slová a ja chcem lúšťiť. Rozuzliť jeden príbeh na začiatok postačí...

Ráno mi zvoní švagráč...začne otázkami, nejak sa mi to nezdá. Takto sa to nemá. Ja chcem svoje auto na ceste! Aké diódy? Hrdzavý blatník...čo to má znamenať? Načo mastím vrecká? Všetko je už po novom a sprísnené a každý sa bojí o fleka. Jakého fleka...a čo ja? nový blatník by bol za 200+mechanik. Nejsu blbý... a možno jsu, ale nenechám sa utlačovať...Jeho známosti sa ukázali byť neschopné, ale aj on nadáva, dokonca viac ako ja! Že už ho sere! tak ho ukľudnujem, veď v pohode, niečo vymyslím. V tom začne spomínať nejakého kysučana a vyriešime u neho, nech si zagitujem blatník, prestriekam tú hrdzu...Švagor nevie čo hovorí, on to ani nevidel...myslí si že tam mám malé puklinky hrdze. Rozožraté diery ako po kyseline, trčí tam aj bodák. Niekoho zachytím a má po tepne! to mu radšej nepoviem...uvidíme, uvidíme, tak čau... A som dudy! Zase na nule a odznova. Vytáčam číslo a basgitarista zo starej pankovej má kontakt! Majiteľa...viem o tom a hrniem sa k nemu. Hneď zajtra ráno, o 7mej.

Mám budíka na 6tu, ale nechce sa mi vstať, do 2. som písal text do rádia, nikto to po mne ani nechcel. Skúšam nové finty ako na bubáky, asi neskôr v šedinách sa pritrafíme. Pri káve im to stihnem odmejliť a uvidíme. Rozhlasové hry by mohli zabrať, všade chýba krv, musíme s tým niečo robiť Illias a Odyss! Ženy iba v antike nahé? Krásne karyatídy chcem u svojej postele, zbaviť bremena.O siedmej sa konečne obujem a vyrážam, pred kontrolou rýchlo napumpujem čistú vodu z fľašky do pretekajúcej nádobky na ostrekovače. Pre istotu. A mám čakať a čakám. Pobehujem okolo auta a hovorím si že snáď už tentokrát... No a po polhodine ma volá majiteľ, ty si ten Robov písankár? To som, hovorím. Podám mu cez okienko papiere a spomeniem mu diódy. Beží hneď niekam dozadu a za minútu je späť. Diódy preč! Nechceme to tu. A čo tak prelepiť páskou? pýtam sa aj keď za mnou stojí ďalší čakateľ, alebo inšpektor, kto vie? Čo som čakal za odpoveď...Jasné že nie, nič sa nepreliepa,

všetko musí preč...Keď je tak, no nech...sadám v momente do auta a ocitám sa pred štadiónom. Už to fakt nevydržím, vybuchne mi z toho hlava. Okolo prejde rozmlátená felicia, za tým hrdzavý golf, nejaká práchnivá audina!!! Odpojiť diódy...no a ako? Som snáď ja ten mechanik! Nič mi nejde, neviem kde sa to odpája, neviem ani ako sa dávajú dole krytky z tých prirobených smeroviek. A nemci to pchajú na nárazníky...Ja! ja! gute arbeit mein freund! Vytiahnem švajčiarsky nôž a snažím sa to vylúpnuť z nárazníka, ide to a hneď prerežem kábel. Idem na istotu, ale ďalšie sa nedajú vytiahnuť, sú tam asi mamutom nasadené alebo prizvárané. Nožíček zaklapnem a porozbímam celý zvyšok, priesvitné krytky aj s diódami. Už ma srali celú večnosť. Tak vám treba, nemali ste ma nechať v štichu! To by sme mali...tak! Idem naspäť a zaparkujem priamo pred vstupom do testovacej haly. Onedlho už kráča muž s papiermi mojim smerom, stiahnem okienko..netvári sa nadšene, no čo s tým spravíme? tie svetielka tu nemajú čo robiť...no nemajú, nemajú... a keď ich vytiahneme ostane tam diera, však? ... áno diera... no diera v nárazníku nemôže byť... čo s tým spravíme? pýta sa ma zase, na to je tu predsa on, napadne ma. A potom pokračuje okolo auta a diví sa pri nárazníku, no a toto je čo! S takým prehnitým blatníkom neprejdete aj tak, viete čo, dajte si to auto dokopy...aha! aj vzadu máte svetielka. Ako by som nevedel, pripomína mi to ako blbému. Dajte si to dokopy, vymeňte nárazníky a blatník, veď cez tú špáru prepchám dlaň...dajte si to dokopy a objednajte si u nás termín. Podáva mi naspäť papier a už aj odchádza celkom vysmiaty, tak aspoň som niekomu zdvihol náladu.

Nový nárazník, 200€. Krát dva + blatník za 180. No tak to nie, na to mi dá tak ježiško. Ešte sa len rozbieham a už vytáčam číslo. Skúšam ďalej, volám bývalým trestancom aj súčasným výtržníkom a lupičom...auto? tak to neviem kámo, nechceš zbraň?? nechcem zbraň, načo by mi bola zbraň...No postrašíš ich trochu a bude aj auto. Má v tom jasno, ide na to priamkou a nemyslí to so mnou zle, ale skúsim zatiaľ legalitu. Nakoniec sa dovolám k správnym dverám, ale až večer bude vedieť, až večer. A mňa nervy majú na dráte, neviem ako to zvládnem, nič sa mi nedarí. Snáď tá malá prefarbená by ma ukolísala do nehy.

Sedím doma a neobsedím. Už mám obavy aj z tejto kontroly. Trhám si aj vlasy keď blatník nájdem na inzeráte za 30€ a vo farbe! Nie už ho nemám...to mi oznámi iba tak, akoby sa nechumelilo. Veď on ani nevie ktorá bije. Tu ide o život. Jedno vrakovisko má podobnú káru, vydám sa tam hneď po káve, vraj keď si odmontujem, dohodneme sa na cene. Nejaké špekulácie má, ale skúsim. Cez sviatky budú návštevy a stromčeky a krabičky previazané páskou...možno jedna pre mňa. Bez auta to bude zaberák..Musím voziť..Santov poskok!!

Na vrakovisku je sympaťák v kombinéze, donesie mi sadu kľúčov a ukáže mi vrak, už zlieza aj farba z neho. Obrúsim a nastriekam na čierno.

Už si to zhadzoval? pýta sa

Nikdy, naučím sa.

Keď budeš nahadzovať nebudeš platiť cudziemu. Keby čo som tam. ukázal smerom k veľkým sudom a piecke, kde druhý chlap niečo miešal a vyváral. A nič nebolo cítiť, iba ženský parfém, ako pribehla tým blatom v lodičkách nejaká slečna za tým s varechou, podala mu balíček cigariet a obratom tigrovaná zmizla niekde v ubytovni. Hneď pri prvom šróbiku som si rozťal ruku o kus železa pohodený na zemi. Nakoniec som ho uvoľnil a pokračoval. Zopár ich bolo ukrytých pod nánosom asi blata, aj keď mi to pripadalo ako hovno zmiešané s blatom. A do záhybov sa dalo dostať iba prstami, dosť nechutné. Potreboval som menší šrobovák na posledný úchyt, zabehol som za maníkom. A nazrel do ich sudov.

Čo to je? Baza? sudy boli plné bobúľ

Neviem si teraz spomenúť, ako sa to.

A čo s tým?

Bude pálenka. Aj by som ti pomohol to odmontovať, ale šéf by nebol rád.

Bol to dobrák, alebo len hral. Bolo mi to jedno, mal som jasný cieľ a ten som zdolával aj sám. Až kým sa nepozrel bližšie a nepoťukal na blatník.

Neviem či ti to pomôže. povedal a ťukal ďalej, z blatníka robil rešeto. V duchu som ho prosil, aby s tým prestal, ale pokračoval ďalej a mne bolo do plaču. Trištvrte hodiny a teraz si to musel všimnúť. Prečo mi to kazí? Dal som mu naspäť náradie a povedal mu že sa ešte obzriem po autách, či tu nieje dakde ešte...

Pri plote, ale po búračke.

Letím cez bahno a malé odporné trávy, ktoré vyzerajú ako živé a mŕtve zároveň. Zvláštna farba. Celé topánky mám zasvinené. Auto je fakt celé pokrčené, plechy sú k ničomu. Zamávam im od brány a som kde som bol. Len čo naskočím za volant, skúšam či to smrdia ruky, ale zdá sa že nie. umyl som ich v snehu, a naozaj nie, žeby bunda, rukáv sa mohol namočiť kalužou, ale vôbec nič mi nepripomína ten strašný puch ktorý priráža vo vlnách, jemné vlnky ako za bezvetria na pláži. Je to hnus, neviem či sa mi to len nezdá z vyčerpania..alebo mám niečo na ksichte a vo vlasoch. Musím teda znova na byt, takto ani do knižnice nemôžem, mám nejakú úroveň a Cervantesa chcem na sviatky. Zhodím bundu a keď sa vyzúvam, príde to. Ježiši, čo je to na podrážke??? chlpy...fuj. Pričuchnem k tomu...okamžite ma natiahne, preboha. To je smrtka...mŕtvola...morda, skapanina. Uee, uee. Nakláňam sa nad vaňu a už to ide, vlastne vôbec nič zo mňa nejde, mohla by káva. Nejaké sliny sa mi derú z hrdla. Vezmem to svinstvo a sprchujem...pane daj silu, ten puch je zblízka k neuvereniu. Sakra! Ešte ma strasie a nabehne husia koža.

Musím si prevetrať hlavu, nič mi nejde. Kde je moja blízka osoba, v ruke žmolím ten kúsok s azbukou. Do knižnice pôjdem busom, stačí nájsť zástavku tak skúšam smery. Najprv doľava okolo oploteného ihriska, potom smetné koše a som za panelákom, ale je tam tichá úzka ulička, nič pre bus. Tak sa vraciam a do jedného vchodu vchádza s červenými vlasmi...nie je to? Zabuchli sa dvere, mačkám všetky zvončeky, len rýchlo, rýchlo otvorte. Niekto?

Áno, prosím?

Tu je pošta!

Pošta a poobede? Ráno tu už bola pošta! čo chcete?

Špeciálna zásielka!! Expresná!

No určite, idem sa na vás pozrieť...

Baba jedna prekliata, čo tu tá bude zase vyvádzať, nech si radšej sedí u telky a nestará sa. Toto je láska. V tom vybehne parta mladasov s hokejkami. Vojdem dnu a tam dlhá chodba, také som v paneláku nevidel, pokračujem kde budú asi byty a hneď kočík v chodbe naložený dieťaťom. Kto ho tu nechal osamote? Tí ľudia...neprekvapuje ma to veľmi. Dieťa sa rozplače. Šššš šššš, robím mu

grimasy a pohupkávam v kočáriku ako princeznú. Ale ide to opačne, chce plakať silnejšie, no čo už. Otvoria sa dvere.

Dajte si to dieťa preč, som po nočnej! Utíšte to!

To nie je moje.

Povedal som preč! vyzerá byť pripitý a pupkatý a nasratý, tak mi pôjdeme kúsok ďalej drobáčik. Po piatich minútach sa vyplakalo. No ale čo s tebou mimčo? Spinkaj ďalej...ja musím...vieš...to pochopíš keď budeš väčšie. Vykročím ďalej chodbou a ozve sa jemný zvuk, akoby anjelský výdych. Hneď som zase pri ňom, takto ťa tu predsa nenechám. Skúsim klopať na dvere, niekde bude mama.

Preboha, čo mi robíš s dieťaťom?! Si mimo feťák?! Zmizni odtiaľto! Okamžite!

Čože?

Daj sem to dieťa!

Odovzdám jej kočík a vychádzam von. V supermarkete som raz našiel po zemi rozsypané pomaranče a nikto si ich nevšímal, až keď som sa po ne zohol a začal ich hádzať naspäť do bedničky prišla mladá brigádnička a pomohla mi, prosím, prosím, nech sa páči, a ja že ďakujem, ale ja som to nerozsypal jej hovorím. Usmiala sa. Neverila mi ani pol slova. Tsss.

Vonku je teraz pekná kosa, to mám rád. Menej nôh na svahoch, na tých skoro tajných. Vybavím knižnicu a poprechádzam regálmi či náhodou niekde...ale nie je. Možno je študovaná a nosí domov bichle. Neviem. Citróny a mandarinky, no jasné, to pomáha na vypäté nervy. Chcem letieť do obchoďáku, až stihnem troleje za 12min. Zrovna predomnou sa utvoria dve skupinky a trúsia sa po jednom cez otočné dvere. Rupne mi to v bedni ako spomalene vchádzajú, nervozita z takejto blbosti a vyrazím vpred, obehnem pani a tlačím sa asi k jej dcére až to máme rýchlo za sebou, ale niečo asi nejaký senzor som naštval a dvere zastavia...dcéra čelom do skla... !!! ...trochu to zaduní, a dvere sa po chvíľke rozhýbu. Trielim odtiaľ, mám pocit že ja som to nespôsobil, ale pani sa vytacká spoza chrbta a kričí na mňa.

Presne to som čakala mladý muž, asi to nemáte v hlave v poriadku...

je naštvaná, ja tiež

Tak prečo chodíte po jednom? Po dvoch!!

miznem v Dille a mám svoje liečivo, pár kilo si napchám do kabáta a fuč, rýchlo...zas tie kolotoče, ale niečo ma zneistí, je to tak, na skle sú nálepky a dosť veľkým písmom. VSTUPUJTE PO JEDNOM! nebudem sa tým zaťažovať, moja vina to nie je. A vonku, v tom tmavom mraze čo prikryl moju zvieranú dušu sa nájde ten kúsok človeka, mea culpa, je mi zle a nevnímam okoloidúcich. Možno do nich aj vrážam, mám zatemnené videnie. Cítim sa nehodný ísť aj autobusom, alebo mám obavy že sa tam stretneme. Hanba ma totálne pohltí ako školáčika, preto idem pešo. Po pár zastávkach to zarazím a pozviecham sa. Pozerám na svoje hviezdy, tie jediné vedia. Alebo nevedia. Je to iba zlý deň, zlý mesiac a rok. Rok zla. Možno je to zaslúžené zlo, nakoniec kto vraví že je to zlo? Sám to tvrdím...iba nešťastné okamihy. Aké katastrofy, na to zase pozor!

Večer.

Stále si musím robiť kávu, posadnutý kofeínom. Potrebujem riešiť desať vecí naraz. Nové veci do časopisu...a odfotiť sa, beriem foťák so samospúšťou a robím portrét, behám izbou a aranžujem aby nebolo vidieť kraviny, maľby a skice... moc mi to nejde, mám tridsať záberov, ale jeden vyberám...trochu sa mračím a mám vážny pohľad. Nikdy som si nevšimol ako som zostarol, ako ma vidí tá moja z lístka...ako ma videla? bola vtedy tma, svetlo? a mala jasnú myseľ, vytetovala si ma do hlavy? je možné že by ma nespoznala... akoby som zdrsnel, za mlada som bol vysmiaty. Nemohol som ju zaujať ksichtom, čím teda...ja nemám žiadnu charizmu. Ožratá musela byť aj keď sa nezdalo. A čo ja s ňou teraz...netuším...to tajomstvo predsa. Jasné. Ozve sa telefón...

No vieš čo, až po troch kráľoch.

To je kedy? 27, 28?

Neviem.

A diody? Blatník?

To si nemusel odpájať. Blatník je v kľude.

Tak dík. Ja sa ozvem.

Jo.

Zavesím a rozmýšľam čo títo noví mechaňáci na mňa zase nachystajú. A raz to auto predám a nájdem ženu v kvetovanej zástere. To si sľúbim, ibaže do tej doby musím zvracať krvou noci.